

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržakih tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo v se leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za petit-vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi —
Frankovana pisma in rokonia je pošljati vrednistvu „Edinosti“.
Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

NOVIČAR.

V dunajskem parlamentu je današnji dan epohalne važnosti, kajti odločujejo se dalekosežne stvari. Vodje vseh treh parlamentarnih strank postopajo popolnoma složno proti vladi, takó, da se bo moral vlada ukloniti, ali pa razpustiti državni zbor. Kar pa se tiče slednjega, ni toliko verjetno; prej se umakne ministerstvo. Danes se celó govori, da prevzame Hohentwart ministersko predsedništvo, a da vstopi v novo ministerstvo tudi zagriženi Hohentwartov nasprotnik, levičarski vodja dr. Plener. Navadili smo se danes že na vsakakoršna presenečenja, in vemo tudi, da vlada danes na Dunaju breznačelnost, toda, da bi se zllila veda in ogenj — Hohentwart in Plener — v jedno celoto, to se nam vidi toliko verjetno, kakor da bi bil jutri že sodni dan. Tudi ne pripisujemo takemu prekopičevanju svetopisemske važnosti „znamonja“, katera nas bodo pripravljale — na konec sveta! Več verjetnosti pa ima vest, da se umakneta ministra grof Falkenhayn in Zaleski — prvi zbok bolezni — in da vstopi v novo ministerstvo poslanec Kathrein, in da vlada umakne ob enem svojo volilno preosnovo in prekliče izjemne naredbe.

Z Dunaja se nam poroča: „V večerajšnji seji interpeloval je dalmatinski poslanec Biankini trgovskega ministra radi pogodbe z Francosko gledé trgovine z vinom. — Splošen položaj pa je še vedno dvomljiv; govori se danes o demisiji (odpovedi) ministerstva in da se osnuje koalicijsko ministerstvo pod predsedništvom grofa Hohentwarta“. Tako ministerstvo moralo bi biti sestavljeno iz raznih strank, v njem bi morala vladati potem takem seveda tudi razna načela. Spominja nas tako ministerstvo na zmaja z raznimi glavami, katere pa imajo vsaka svojo pamet, in vsaka svojo — trmo. Ako se začno toraj te glave grizti medsebojno, mora naravno v tem boju trpeti edino le telo; že zaradi tega pa takemu ministerstvu ne moremo prorokovati dolgega obstanka.

Vesti iz Prage javljajo, da je sodišče ustavilo preiskavo zoper 20 članov tajnega društva „Omladina“, toženih radi veleizdajskih demonstracij in razžaljenja Njeg. Veličanstva. — Dunajska poročila pa pravijo, da vlada umakne izjemne naredbe še predno pridejo pred plenarni sejo.

Novi vojni minister Kriehammer je predvčeranjim v Budimpešti prisegel kot minister.

Dopolnilna volitev za deželni zbor Kranjski na mesto umrlega Hinka Kavčiča (notranjske kmetske občine) vršila se bo dne 31. t. m. Kandidat konservativne stranke je trgovec Fran Modic, napredne stranke pa g. Jurij Kraigher iz Hraš. Iz poročil po listih je težko ugibati, kateri teh dveh kandidatov ima več upanja, da zmaga. G. Kraigher sklical je za jutri ob 4 uri popol. shod volilcev v gostilni „pri reškem mostu“ v Št. Petru.

Društvu „Radogoj“ podaril je gospod dr. Stanič, odvetnik v Tolminu, 2.500 kron, g. Lj. Cazafora pa 100 kron. Krasni vzgledi slovenske požrtvovalnosti! „Rinnovamento“ bo izhajal odslej ob sobotah. Zadnja številka izšla je danes.

List se čedalje bolj utrjuje. Kdor more, naj ga podpira.

Odklonjen utok. Uredništvo „Soča“ pritožilo se je proti zaplembi 37. številke tega lista. Razprava o tem utoku vršila se je v sredo pred goriškim okrožnim sodiščem. Sodišče je seveda odklonilo utok potrditvi zaplembo. Ob tej priliki se pritožuje „Primorec“ proti italijanskemu uradovanju državnega pravdnštva v zadevah čisto slovenskih strank. Tout comme chez nous — da, kakor pri nas!

Nov tamburaški zbor. Pri „Goriškem Sokolu“ osnovali so tamburaški zbor, kateri nastopi jutri pri veselici tega društva.

Od Sv. Jakoba v Trstu se nam piše: Naš milostljivi magistrat razpošilja te dni vabila vsem onim starišem, kateri so podpisali prvo prošnjo za slovensko šolo v Trstu — ne včeraj, ampak že l. 1889. — Ker bi naš preljubi magistrat rad dokazal, da so vsi tisti stariši (vseh je 53) — umrli ali zginili, zato jih kliče za prihodnji ponedeljek dne 30. t. m. v laško šolo pri Sv. Jakobu, češ, ta dan ne pridejo. — Vprašamo, zakaj se ni določil praznik ali nedelja za to, ker delavci pri Lloydu in Strudhofu ali v plinarni ne morajo izgubiti dneva ali celo tedna zaradi muh naše gospode.

Prvega opomnimo g. Vodopivca, ki je prvi podpisan in potem vse druge, da pridejo gotovo, če ne morejo v ponedeljek, pa na praznik vseh svetih. Da ne izostane nijeden. Vprašali Vas bodo: koliko let ste že v Trstu? Ali ste rojeni Slovenci? Koliko otrok imate? Kakšno šolo zahtevate? Smo gotovi, da vsak stori svojo dolžnost in reši čast tržakih Slovencev. Kedor bi ne dobil listka, naj se obrne do mene Vevsakdo.

Srbski ministerski predsednik dr. Došlić podvrzel se je dne 27. t. m. na Reki neki nevarni operaciji. Dokié je namreč bolan na pljučih in da mu se reši življenje, morali so mu pomagati zdravniki z — nožem. Operacija se je sicer izvršila srečno, vendar pa se danes še ne more izreči gotove sodbe o bolniku, kajti oslabil je jako. O izidu operacije poročali so takoj brzobjavno srbskemu kralju Aleksandru.

Odlukovana črnogorska dostojanstvenika. Iz Cetinja javljajo, da sta dobila vojvoda Plamenac, vojni minister črnogorski, in pravosodni minister Bogičević red francoske častne legije.

Slovenci v Ameriki imajo dva velika tednika; „Amerikanski Slovenec“ izhaja že drugo leto v Tovru, zadnji čas pa je začel izhajati v Novem Jorku delavski list „Glas Naroda“, ki je kaj skrbno uredovan. Ozira se precej dosti na staro domovino, kajti izseljenci radi čitajo novice iz svoje domačije. Tiska ga slovanska tiskarna „Hlas Lidu“, ki izdaja česki časopis enakega imena. Naslov: „Glas Naroda“ 436 E. 72 nd. St. New York.

Politično demokratično društvo so ustanovili Slovenci v Čikagu. Društvo se bo zelo razširilo, ker se tam nahajajo zavedni Slovenci, katerih sposobnosti so dobro znane in imajo poleg tega še trdno voljo ter se ne strašijo dela.

Pastirsko pismo o Rusih. Pariški „L'Univers“ objavlja pastirsko pismo, koje je izdal dne 19. t. m. francoski kardinal Richard. To pismo se glasi doslovno: „Gospod župnik! Od vseh stranij nam

dohajajo prošnje pariškega prebivalstva, da priključimo naše molitve jednodušnim izjavam bratske simpatije, s katero so bili vsprejeti zastopniki ruske mornarice. V tem presrčnem in patrijotiskem zedinjenju dveh narodov vidimo božji blagoslov za našo domovino, jamstvo miru in sigurnosti za Evropo.

Zadovoljujemo tej želji vseh, nalagajoč, da se prihodnjega ponedeljka po župniški sv. maši odpoje „Te Deum“ po vseh župniških cerkvah. Vstrezamo tudi željam, ki so nam jih izjavili mnogobrojni ljudje, jednako udani Franciji in cerkvi, da se istega dne poje „Te Deum“ v baziliki „Sacre-Coeur“ na Montmartru (v Parizu) po večernicah ob 4. uri. Mi sami bodemo vodili to službo.

Na ta način ovenčamo z verskim dejanjem to, kar se slavi na čast našim gostom. Prosimi bodemo Boga, da blagovoli ohraniti mir med krščanskimi narodi, da se bolj in bolj širi jedinstvo duš na svetu ter da bode po obljubi Božjega učitelja samo jeden hlev in samo jeden pastir.

Sprejmite, gospod župnik zagotovilo moje iskrene udanosti v Gospodu. — Fran kardinal Richard, pariški nadškof“.

Spominske dopisnice in kolajne. O priliki obiska ruskega brodograja v Tulonu, izdalo je francosko trgovsko ministerstvo lepo izdelane dopisnice z naslovom „Souvenir de la visite de l'escadre russe à Toulon, 13. oct. 1893.“ (Spomin na obisk ruskega brodograja v Toulonu, 13. oktobra 1893.) Na levi strani je podoba toulonskega pristanišča, na desni pa podoba carjeva. — Kovali so v Tulonu tudi spominske kolajne (svetinje), na katerih sta na jedni strani dve združeni roki, na drugi pa okolo napis: „Vive la France! Vive la Russie!“ V sredi pa je pomenljiv račun $1 + 1 = 3$. (Francija in Rusija sta jednake trozvezi).

Gorostasen banket. Pojedine, katero je priredil Rusom na čast pariški municipij na Martovem polju, udeležilo se je 3360 oseb. Pojedlo se je: 1200 litrov juhe, 40 tonelat ruskih sardin, 800 kg. goveje pečenke, 700 fazanov, 500 golobov, 500 litrov ruske salate, 4000 porcij sladoleda, 1500 komada razne perutnine, 500 kg. grozdja, 2000 hrušek, 2000 jabolk in 12.000 kosov kruha. Poplavilo se je to jedajo z 2000 steklenicami šampanjca, 25 sodčeki vina Bordeaux, 4000 steklenicami mineralne vode, 500 litrov cognaca in s črno kavo, za katero se je porabilo 80 klg. dobre kave. Pojedina se je vršila pri 131 mizah, na katerih je stalo 32.000 kroznikov, 20.000 kozarcev, 400 orjaških skled. Porabilo se je 12.000 šibic za zobe čistiti. „Kosilo“ je pripravljalo 60 kuharjev, streglo je pa 750 strežajev.

Angleškemu brodograju v čast prirejajo Italijani v Speziji pojedine in slavnosti, katere pa niti od daleč ne dosežajo sjaja slovesnosti, katere so se godile v Franciji v čast Rusom, in tudi nimajo take politiške važnosti, kakor te.

Angleška vojska. Statistiški podatki dokazujejo, da šteje vsesкупna angleška vojska v Angleški in kolonijah le 317.789 častnikov in mož. V Angliji in Irski bilo je 107.904 mož, v Indiji in v ostalih kolonijah pa 209.880. Tekom leta pristopilo je v vojsko 41.359 novincev, izstopilo je v vojsko 41.359 novincev, izstopilo je v vojsko 41.359 novincev, pomrlo in pobeglo pa je 38.223 mož. Od

204.407 podčastnikov in prostakov bilo je 781 Angležev, 15.917 Škotov in 27.143 Ircev. Število Ircev pa je v vojski letos znatno padlo.

Sibirska železnica. Ruska vlada pridno izdeluje sibirsko železnico, ki bo največa na svetu; držala bo od Evrope preko cele Sibirije do Kine in do Tihega ali Velikega oceana. Dogotovljena bo leta 1902. S to železnico bo 440 milijonov ljudi v zvezi z Evropo radi česar bo za občno kulturo, za trgovino in obrtnijo velikanskega pomena.

San-Marino — se oborožuje! Mala ljudovlada San-Marino v severni Italiji nabavila si je nedavno pravi Kruppov top, kateri nese 18 kilometrov daleč — oprostite, ako je premalo! Ljudovlada si je kupila ta top, ker ne mara zaostajati za drugimi državami, ki so od glave do nog v orožju. No, treba je bilo pa top poskusiti. Nabili so ga, toda k vsej sreči pa se spomni nek pameten človek predno so top upalili, da meri vsa ljudovlada v premerju le 6 kilometrov, toraj bi morala pasti kroglja, na katerokoli stran se obrne top, bogsigavedi kam na italijansko zemljo. In kdo more preračunati vse diplomatske homatije, ki bi mogle nastati vsled tega?! Mislilo se je potem, vstreliti proti nebu, — a kdo more jamčiti, da pade kroglja res na lastno zemljo? Po dolgem ugibanju se je konečno sklenilo pustiti top lepo v miru, da se prihranijo vsaj stroški za strel.

Potres. Včeraj ob 5^{3/4} popoldne občutil se je v Trstu precej močan potres, ki je trajal kaki dve sekundi. Udarec bil je tolikanj močau, da so zazvoneli zvonci po raznih hišah; ni pa slišati, da bi bil provzročil kaj škode.

Nova železnica. Dne 26. t. m. odprla se je svečano železnična proga Lašna-Travnik, v Bosni. Ta najnovejša bosenska železniška proga je del bodoče proge Travnik-Split, katera ima vezati Bosno z jadranskim morjem. Splitsko pristanišče postane za tem važno trgovišče mej vstokom in zapadom.

Izpred sodišča. Pek Fran Bizil, star 35 let, moral se je v ponedeljek zagovarjati pred tukajšnjim deželnim sodiščem radi samozakrivljenega prezadolženja. Ker se je pa dokazalo, da mu je duh bolan vsled pijančevanja, spoznalo ga je sodišče nekrivim. — Gostilničarja Antona Vatočca pa so obsodili na sedem mesecev težke ječe, ker je zasramoval finančnega paznika Josipa Žolgarja. To naj bo v svaričen vzgled našemu ljudstvu, da treba spoštovati javne organe. Ako se je komu prigodila krivica od strani javnih organov — in kdo bi to tajil, da se to zgodi marsikrat? — obrne naj se do kompetentnih višjih oblasti! Vsaka druga pot dovede, ne do pravice, ampak do krivice. — Slikarja Živka Čukića, doma iz Srbije, obsodili so na jedno leto in pol ječe radi raznih sleparij. Prišedši v mesecu avgustu v Trst nastanil se je v hotelu „Evropa“. Tu je opeharil natakarja za 14 gld., stanovanja seveda tudi ni plačal, in mimo tega še izvabil posestnici hotela 8 gld. 40 kr., koje svoto je menda pozabil vrniti. — Cigana Antona Mayerja obsodili so na 6 mesecev ječe radi javnega nasilstva. V mesecu septembru utaborila se je bila namreč na zemljišču Štefana Valentića v Barokovljah neka ciganska družba, koji je bil načelnik omenjeni Mayer. Ker je Valentić

zahteval, da cigani ostavijo njegovo zemljišče, jeli so poslednji na ukaz Mayerjev streljati na Valenciča tako, da se je moral umakniti v hišo.

Zaradi 20 novčičev! Težak Fran Podvinski bil je v službi pri spedijski tvrdki Evgen Chiaruttini. Včeraj se je moral zagovarjati pred tukajšnjim deželnim sodiščem radi popačenja neke carinarske bolete. Pri nekem številu prenaradil je svoto 26 v 46 novčičev, hoteč na ta način oškodovati tvrdko za 20 novčičev. — Sodišču pa ni zadoščal predloženi dokazilni material, zbok česar je Podvinskega spoznalo nekriivim.

Drzna tatvina. Drzni tatovi ulomili so včeraj v finančno ministerstvo v Budimpešti. Jednega tatu so zasačili ter našli so pri njem 500 gold. ukradenega denarja. Tat je priznal, da je skoval v družbi z različnimi drugimi „poštenjaki“ krasen načrt, da odnesejo veliki zaklad v gotovem denarju pri finančnem ministerstvu. — No, ako bi se bil „načrt“ posrečil, res bi se bil izplačal trud!

Novo človekoljubno društvo. V Trstu osnovalo se je društvo v podporo izpuščenim kaznencem in takim rodbinam, katerih reditelj je zaprt v preiskavi. Novemu društvu prihajajo podpore iz vseh imovitejših krogov.

„Blagorodnemu gospodu cesarju.“ Pod tem naslovom pisal je te dni vojak Ivan Palik, službujoč pri pešpolku v Komornu, pisemce Nj. Veličanstvu. V svojem pisanju pritožil se je vladarju, da mu se vojaška služba nič kaj ne dopade in da bi rajše služil pri cesarju samem. In glej! „Slepa kura najde včasih zrno“. Modremu Paliku prišel je odgovor od dvorne kancelarije, da ga vzame dvor v službo, toda prej naj izvoli odslužiti svoja tri vojaška leta.

Nesreča na ladiji. 14letni Peter Zorič padel je včeraj med delom na Lloydovem parniku „Thebe“, zasidranem v novem pristanišču, raz krov v notranje skladišče. Pobil se je močno na raznih krajih trupla, a brčkone poškodoval si je tudi drob. Ponesrečenega dečka so prenesli v bolnico.

Sneg. Predvčeranjem padal je sneg v Lvovu. Zmrzavalo je v zapadni in severni Rusiji.

Čudna vera. V gorovju notranje meksikanske države žive neki krivoverci, katere strogo preganjata država in katoliška cerkev. Glavna točka vere teh fanatikov je, da na veliki petek vsacega leta pribejejo jednega izmed sebe živega na križ. Vsaki nesrečnož, katerega zadene ta „čast“, smatra se za srečnega in odrešenega. To grozno vero si je izmislil katoliški redovnik, oče Martinez. Ko vodijo na veliki petek svoje žrtvo na križ, hodijo pevaje v procesiji, seveda v globoki pobožnosti. Vlada stori vse mogoče, da polovi te — norce.

Koliko piva se izpije v Zedinjenih državah severne Amerike? Po službeni statistiki narastel je potrošek piva v Zedinjenih državah leta 1892. na 33,876.466 sodov, proti 31,774.619 sodom v letu 1891. in 8,383.720 sodov leta 1875. Po tej statistiki pride pol soda na vsacega posamičnega prebivalca. Konstatuje se podvojenje potroška v teku vsakih 8 let. Po tem računju pride leta 1890. že cel sod na vsacega prebivalca, bodi si mož, ali žena, ali dete. Seveda se že najde takih očetov, kateri pijejo za vso rodbino, pa da imajo tudi dvanaest otrok!

Žalosten konec pretepu. Zadnjega četrtka sprla sta se dva zidarja na Dunaju med delom na nekem ogrođu v višini četrtega nadstropja še ne dozidane hiše. V svoji jezi sta se sprijela, ne misleč na kraj, kjer stojita. Res se prekopeneta oba iz strahovite višine. Jedon padel je v srečo na kopico peska ter se je dvignil popolnoma nepoškodovan, drugi pa je padel na kup kamenja, kjer se je tako močno poškodoval, da je kmalo zatem umrl.

Svila iz smrekovega lesa. Na Francoskem se je posrečilo iz vlaken smrekovega lesa dobiti snov jako podobno svili.

Ta snov bi utegnila svilo popolnoma zameniti, kjer se ne gleda na trdnost. V Franciji in Švici že izdeljujejo tako blago.

Vinska letina na Španjskem. Na Španjskem je letos toliko vina, da ne vedo kam z njim. Za kacic petdeset krajcarjev dobi se 16 litrov dobrega rudečega vina. V pokrajini Valencia so na neki cesti postavili voz s sodom vina. Na sodu je napis: „Potnik, če si žejen, dobro ga potegni, ali ne pozabi zapreti pipe“.

Brzjav.

Dunaj dne 28. oktobra. Cesar dojde nocoj iz Budapešte. Ministerstvo mu predloži ostavko. Misli se, da bode Hohenwartu poverjen sestav novega ministerstva.

Onkraj potoka.

Ondan sem bil na vasi
Onkraj potoka, tam
Pri devi zlatolasi,
V globoki noči sam.

Šumljanje je potoka
Zbudilo jo iz sna,
Zakaj pa deklet joka,
Sam Bog to ve in zna.

Jaz sam ne vem vzroka,
Čemu potok solza;
To vem, da kot otroka
Jokala sva oba.

Jadranski.

Pevska vaja.

(Poleg nemškega spisal P-i).

Kedor je bil pri vojaki, vé prav dobro, kaki so bili oni dnevi, ko je šel zvečer na slamniku: v štirinajstih urah dajo mi zopet trideset novčičev. Spominja se prav dobro onih dni, ko je zastoj brskal po vseh žepih in vseh kotih malega kovčka, kjer bi našel toliko, da bi si mogel kupiti vsaj smodko. Kedo je večji gospod nego vojak sé smodko v ustih? A ta dan, o katerem hočem nekaj povedati, bil je nesrečen. Vojaki imajo namreč na mesec po pet srečnih in po pet nesrečnih dni. Srečni dnevi so namreč oni, ko prejmejo plačo, nesrečni so pa tisti dnevi, ko čakajo na plačo.

Bil je toraj nesrečen dan, — dan pred plačo. Kedor si je prihranil še kak novčič, vzel je ponosno skledico s police in tekel v „kantino“, kjer je dobil za malo denarja repe, kislega zelja, krompirja, fižola i. dr. Ko so se vrnil v sobo, mislite si lahko, kako veselo so obrnili mizo in kako ponosno so se useli okrog nje! Kako žalostno in zaničljivo so jih gledali pa tisti vojaki, ki niso imeli v žepu drugega, nego veliko sušo? — Glodati so morali suh kruh.

Pri oknu sedi „frajtar“ Biček. Žalostno gloda suho škorjo, ki mu je bila še ostala in zaničljivo gleda na one, ki se gosté pri obrnjeni mizi z marsičem, kar bi dišalo tudi njemu. A škorja je trda, kakor kamen. Skorom zadušil bi se bil z njo. Jezno jo bacne skozi okno na dvorišče.

„Požreti je ne morem!“ zakriči Biček. „Naj le bo dobra ta vražja skorja, a za maj želodec ni, ker ni še jeklen“. — Biček zgrabi za pas in stisne z njim trebuh za tri luknje. — „Kaj mi je storiti sedaj?“ — modruje lačni Biček. „Spat grem, to bo najboljša večerja. Res, sreča za nas da nam ne branijo spati. Spanje je dobro za jedno in drugo reč“. Pogleda še jednokrat na police ali ne bi bila vendar le tam še kaka skorja, a, ko se prepriča, da je ni, zapoje otožnim glasom:

Mi pa ostanemo,
Kakor smo b'li —“.

Z Bičekom je hitro potegn'lo še nekaj lačnih „basistov“ in v malo trenutkih razlegala se je po sobi že druga pesem:

Pri nas je korajža,
„Pri vas je pa ni!“ —

„To pa ne stori slabo človeku, kadar je lačen!“ reče Biček. „Človek celó pozabi, da ni večerjal. Zapijmo še kaj!“

Vsi oni, kojim je predlo po čevah, se okoli njega. (Zamolčati ne smem, da je poučeval Biček v prešnjih letih petje v pevskem društvu na deželi). Hitro ga izberejo „kapelnikom“, „tambur“ mu prinese tisto palico od bobna, s kojo naj tolče takt — in zopet se razlaga vesela pesem po vojašnici. — Le škoda, da so preglasno peli, kar pa je samo ob sebi umevno, ker vsakdo je hotel tako močno upiti, da bi ne slišal praznega želodeca, po kojem je krulilo prav glasno.

Gospod stotnik mudil se je v pisarni. Baš je hotel domov, ko zasliši petje. Ves vesel koraka proti sobi, od koder so prihajali glasovi. Tiho se prikrade notri. Nihče ga ne zopazi.

Ko končajo peti, stopi k Bičeku, potolče ga ob rameno in mu reče: „Prav dobro!“

Ako bi se bila razletela v tej družbi bomba, prestrašila bi je ne bila toliko, nego gospod stotnik. Jeden za drugim zlezejo k svojim posteljam. Jedin Biček ganiti se ne more z mesta, ker strogi gospod stotnik stoji ravno pred njim.

Začudijo se pa, ko zaslišijo, da hvali Bičeka s sledječimi besedami: „Veseli me, da se vadite tako lepo v petju. Lepa pesem osrečuje in razveseljuje vojaka. Vse težave ložje prenaša in v lepo pesmijo pozabi na marsikatero grenko uro.“

„In potolaži tudi lakoto“, pripomni prav na tihem korporal Laza.

„Ste bili vi pevec?“ vpraša stotnik Bičeka.

„Da, gospod stotnik.“

„Poznate tudi glaske (note)?“

„Da, gospod stotnik.“

„Dobro! Ukupim glaske in vi, frajtar Biček, poučevati morate v petju vse možé o sabotah popoldne in ob nedeljah zjutraj. Razdelite moštvo po glasovih in pojejo naj vsi po posluhu. Treba ni, da bi se kedo učil glasek, ker večina je preneumnih, da bi se naučili kedaj kaj takega. Pridite jutri dopoldne k meni, da pojedva skupaj kupovat!“

„Gospod stotnik“, pripomni ponižno Biček, „mnogo je takih, ki nimajo glasu in tudi ne najmanjšega posluha. Taki vender ne morejo peti!“

„Nič ne de to, vsi morajo peti!“ odloči stotnik. „Ako navadimo vojaka, da drži korak, kadar koraka v kompaniji, navadite ga lahko tudi toliko, da bode grčal z drugimi kako lahko pesem. Treba vam ni, da bi jih učili kako opero.“

Stotnik odide.

„Čestitam gospod kapelnik!“ nasmeje se korporal Lazar in ponudi Bičeku roko.

„Čemu me dražiš! To bode zopet kaj lepega! Ne, posebno več ne bode vajakom, ako bodo morali tudi peti.“

„A kaj!“ mislil si je neki prostak, „toliko reči moramo storiti pri vojaki, da si bi nam ne bilo potreba; radi petja tudi ne poginemo“.

Stotnik nakupi z Bičekom celi kup koradnice in vojaških pesmij in odda jih pevodnji Bičeku. — Pri pevskih vajah ne bom navzoč, da bode moštvo boljše in brez strahu pelo. Vi pa morate biti zelo strogi. Kedor ne bode hotel peti, naznanite mi ga. Naučim ga že jaz, kako mora vojak peti in v kratkem času prepeval mi bode kakor slavček.“

Prva pevska vaja. Vsi možje postavijo se v dveh vrstah v sobi. Biček jim razloži, kar mu je stotnik naročil, kar pa povzroči mnogo veselja.

„Ne smeajte se!“ kriči Biček. „Kaj mislite, da stojite zato tukaj, da bi se smejali! Peti morate! Recite „A!“ zakriči nad prvim.“

„A!“ zahrešči prostak.

„Postavite se tam, vi ste basist.“

Ko razdeli Biček po glasovih vojake v tenoriste in basiste, prestraši se, ko se prepriča, da ima osem tenoristev in štirinasedemdeset basistov.

„Kako naj si pomagam pa sedaj?“ stoka Biček in se obrne do podčastnikov, ki sedé na klopi in se mu smejejo.

„To je prav lahko!“ odloči korporal Lazar. „Vzemi nekoliko basistov in ti morajo peti tenor! Ako ne bodo mogli, damo jim poprej nekoliko črvov jesti.“

Po mnogih in mnogih poskušajah naredi Biček še jednajst tenoristov. „No sedaj pa pojde za silo“, reče Biček, „a tenoristi morajo bolj glasno peti in basisti bolj tiho. Najprej zopojmo: „General Lavdon.“ Mnogo vas je, ki znate to pesem. Torej: „Ajns, cvaj, draj!“

General Lavdon, Lavdon, Lavdon...“

Podčastniki poskočijo v glasnem krohotu od klopi, vrabci zlete omamljeni z dvorišča, pes gospoda stotnika stisne rep med noge in zbeži v divjih skokih po dvorišču, konji v hlevu skačejo in hočejo vse potrgati, gospa feldvibelnova žena priteče in kriči, da ujeda najmlajšega sinčka, in pri drugih kompanijah raznese se kakor blisk vest, da so se uprli vojaki pri omenjeni kompaniji. Ognjegasci stojé že na dvorišču in v velikih skrbeh steče po stopnicah častnik, ki je imel službo, da bi se prepričal, kaj se godi. Pridrvi pred vrata dotične sobe. Tu zagleda podčastnika, ki je imel službo pri omenjeni kompaniji. A kako se začudi, ko vidi, da koraka ta podčastnik prav mirno sem ter tja in se prav sladko smehlja.

„Vraga! kaj se godi tukaj!“ zakriči častnik nad podčastnikom.

„Ponižno javim, da po je kompanija po ukazu gospoda stotnika.“

„Poje? Je to petje?“ — Častnik maha z glavo in odide.

Frajtar Biček poskusil je vse, da bi bilo poleglo kričanje, kričal je tako, da je bil ves hripav, a prekričati ni mogel onih štirinasedemdeset basistov. Do duše utrujen sede na stol.

A najlepše sledi.

„Prosim gospod frajtar, Močilnik me ščipa!“ kriči jeden izmed tenoristev na vse grlo. A frajtar Biček se ne more ganiti iz mesta, tako je izdelan.

Močilnik vidi to in ščipa ubogega tenorista tako dolgo, dokler mu ne zasoli ta ubogi umetnik gorke zaušnice. — Petje poneha, a mesto petja nastane — pretep. Tenoristi udarijo s pestmi na basiste, basisti se pa zaženejo nad tenoriste.

V tem trenutku odpre vrata strogi gospod stotnik.

„Pozor!“ zakriče podčastniki, ki so se ves čas zaman trudili, da bi bili pomirili vojake. Disciplina zmaga. Kakor sveče stoje pevci z rudečimi nosi in ušesi.

„Lumpi!“ zarjove stotnik. „Učil vas bodem že jaz, kako je treba peti. Je-li to petje? A vas, frajtar Biček, hočem strogo kaznovati, ker ne znate skrbeti za red pri par možiceljnih! Vi še mirno gledate, ko si trgajo vrage drago obleko! Le čakajte!“

Samo jedno pevsko vajo imeli so pri kompaniji in tudi ta je končala. Za plačilo Bičeku ukazal ga je stotnik štirinajst dni zapreti.

„Škoda“, rekel je korporal Lazar, „da nimamo več pevskih vaj. Naša kompanija bi bila s časom prava „Glasbena Matiča“. Kar se pa pretepa tiče, pokazali smo že prvi dan, da znamo, več nego igralci v gledišču, kajti prekosiš smo jih že pri prvi pevski vaji.“

Izpred sodišča.

Priča (ki je imela svedočiti o nekem tepežu): Tepli so se mi ravno za hrbtom v najbližnji bližavi. Sam sem občutil, da me je nekdo udaril po grbi. Toda obrnjen sem bil proti plesišču, godba pa je svirala tako nežno, da s nisem niti zmenil za to, kar se je godilo za hrbtom.

Loterijske številke, izžrebane dne 25.

Brno: 64, 45, 56, 69, 72.

Dne 28. t. m.:

Trst 40 10 6 80 18